

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)

**1092 Budapest, Ferenc krt. 14.**

Levelezési cím: **1450 Budapest, Pf. 77.**

Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Telefon/fax: **413-6672, 413-6673**

Szerkesztőségi mobil: **(70) 388-7034**

Központi e-mail cím és előfizetés:

**info@magyarnaplo.hu**

Elérhetőségünk a világhálón:

**www.magyarnaplo.hu**

**www.facebook.com/magyarnaplo**

Kiadja az Írott Szó Alapítvány

(1092 Bp., Ferenc krt. 14.)

és a Magyar Napló Kiadó Kft.

(1062 Bp., Bajza utca 18.)

Terjeszti a Magyar Lapterjesztő Zrt.

(1097 Bp., Táblás u. 32.)

Előfizetésben terjeszti

a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága

(1080 Bp., Orczy tér 1.)

Előfizethető valamennyi postán,

a kézbesítőknél, e-mailen (hirlap@posta.hu),

faxon (303-3440)

Egy évre 7500 Ft, fél évre 3900 Ft.

További információ: 06-80-444-444

Nyomda: Pannónia Nyomda Kft.

(1139 Bp., Frangepán u. 16.)

**A folyóirat megrendelhető**

**szerkesztőségünkben is:**

• személyesen:

**1092 Budapest, Ferenc krt. 14. I/5.**

• levélben: **1450 Budapest, Pf.: 77.**

• telefonon: **06-1-413-6672**

• e-mailen: **info@magyarnaplo.hu**

## Új korszak kezdetén

Minden új esztendő, amit megéltünk, ajándék, amelyet igazán csak akkor tudunk értékelni, amikor véget ér. Vajon miről lesz nevezetes az elmúlt év? Valószínű arról, hogy egy új korszak kezdete volt. Régóta halljuk a legkülönbözőbb szakértőktől, hogy nagy változások előtt állunk. Hol globális természeti katasztrófát, hol közeli gazdasági összeomlást emlegetnek. Arra mégis kevesen gondoltunk, hogy egyik percről a másikra, ilyen hirtelen beköszönhetnek a változások.

Olyan események peregnek le előttünk, amelyeket eddig elképzelhetetlennek tartottunk, amelyeket nem értünk. Látjuk, hogy valaminek a küszöbéhez értünk, és tudjuk, hogy át kell lépünk ezt a küszöböt: az új korszakot bele kell kalkulálnunk a jövőnkbe.

De hát mit is jelent ez? Mi változott meg 2015-ben? Az újdonságok között az első helyet nyilvánvalóan az a népvándorlás foglalja el, amelynek a mi kontinensünk, Európa a célállomása. Röviden úgy jellemezhetnénk a helyzetet, hogy a végek megindultak a középpont felé. Szerte a világon legalább hírből, tévéből, moziból, a világhálóról mindenki ismeri az európai nagyvárosok csillogó fel- és alvilágát; régóta hordják levetett ruháit, használják kiszuperált járműveit, technikai berendezéseit, ismerik divatos hívószavait, neveit, reklámjait, cégjelzéseit. Mi sem természetesebb, hogy vágyakoznak utána, vágnak a jólétre, a könnyebb életre.

És ha azzal kezdik biztatni őket, hogy a gazdagság forrásvidékén szükség van rájuk, befogadják őket, akkor élni akarnak ezzel a korábban nem tapasztalt lehetőséggel, és abban bíznak, hogy most eljött az alkalom. Útra kelnek. Tudják persze, hogy milyen kétes kimenetelű lehet ez a Nagy Utazás, hogy nagy kulturális és politikai különbségekkel kell szembenézniük, mégis megpróbálják.

Mi pedig tanácstalanul forgatjuk a fejünket, és nem értjük, hogy miért történik mindez?

De valóban példátlan-e, hogy a bevándorló hajók szinte számolatlanul hozták egyik kontinensről a másikra a mindenre elszánt utasokat? A történelemből tudjuk, hogy nem. Nem is olyan régen, 1860 táján is elkezdődött valami hasonló. Igaz, hogy akkor az európaiak voltak a kivándorlók, a célállomás pedig Észak-Amerika volt. Évtizedeken át járták a szervezők az európai, köztük a magyar településeket is, toborozták, jobb megélhetéssel kecsegtették a kalandra vágyó fiatalokat. Mindannyian idézni tudjuk József Attila sorait: „kitántorgott Amerikába másfél millió emberünk”. Ő a hazai szegénység számlájára írta ezt a folyamatot.

Ma már ismertek a korabeli dokumentumok, és azt bizonyítják, hogy nem a szegényeket, hanem a magabíró fiatalokat, a középparaszti és szakmunkás fiúkat, lányokat keresték a toborzók. Az erős és vállalkozó kedvű ifjúságot. Akik közül sokan el is mentek, pedig itthon is szükség lett volna rájuk. Akkor is a szervezők finanszírozták a Nagy Utazást, persze kölcsönbe, amit később a munkabérekből kamatostul kellett visszafizetni. Ha csak Magyarországról másfél millióan mentek világgá, Európa-szerte hányan indultak útnak? És hányan kallódtak el közülük a „szerencse földjén”?

Nem tudjuk. Főként azokról van hírünk, akiknek sikerült jobb megélhetéshez jutni, akik pénzük egy részét itthon maradt családjuknak hazaküldték, akik utóbb összegyűjtött vagyonkájukkal együtt hazatértek.

Akkoriban Amerikának nagy szüksége volt az európai munkaerőre. Ma még nem tudni, hogy miért indult meg a toborzás, kinek mire van szüksége, milyen csábító ígéretek hatására keltek útra a távoli, háború sújtotta országok kivándorlói.

Csak az biztos, hogy új korszak kezdődött történetünkben.

**Mezey Katalin**

**Szerkesztőbizottság:** *Jókai Anna* (elnök),  
*Báger Gusztáv*, *Horváth Antal*,  
*Kalász Márton*, *Kő Pál*, *Nemes Attila*,  
*Salamon Konrád*, *Szakály Sándor*, *Vasy Géza*

**Főszerkesztő: Oláh János**  
E-mail: olahjanos@magyarnaplo.hu  
Mobil: (70) 388-7035

**Munkatársak:**

**Berta Zsolt**  
(Magyar Napló Könyvesbolt,  
Budapest, VIII. ker. József krt. 70.,  
Józsefvárosi Galéria)  
Mobil: (70) 421-9580  
magyarnaplo@magyarnaplo.hu

**Bíró Gergely**  
(olvasószerkesztő, próza)  
E-mail: proza@magyarnaplo.hu  
Mobil: (70) 388-7031

**Bornemissza Ádám** (tördelőszerkesztő)

**Cech Vilmosné** (gazdasági ügyintéző)

**Csontos János** (Nyitott Műhely)

**Mórocz Gábor** (Könyvszemle, tanulmány)  
E-mail: moroczgabor@magyarnaplo.hu

**Nemes Attila** (marketing)  
E-mail: nemesattila@magyarnaplo.hu  
Mobil: (70) 421-7962

**Parragi Zoltán** (ügyintéző)  
E-mail: parragizoltan@magyarnaplo.hu

**Réger Ádám** (szerkesztő)  
E-mail: regeradam@magyarnaplo.hu  
Mobil: (70) 388-7032

**Szentmártoni Anikó**  
(szerkesztőségi titkár, terjesztés, előfizetés)  
E-mail: szentmartonia@magyarnaplo.hu  
Mobil: (70) 388-7030

**Zsiga Kristóf** (könyvkiadás)  
E-mail: zsigakristof@magyarnaplo.hu  
Mobil: (70) 388-7033

**Zsille Gábor** (vers)  
E-mail: vers@magyarnaplo.hu

Borító: **Oláh Mátyás László**  
\*

A címlapon: **Mács József**  
(Fotó: **Somogyi Tibor**)

*Meg nem rendelt kéziratot nem őrzünk meg  
és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett,  
válaszborítékkal ellátott levélre válaszolunk.  
Mutatópéldány kérhető a szerkesztőségben.*

Mezey Katalin: *Új korszak kezdetén* ..... 1

**SZEMHATÁR**

Döbrentei Kornél: <i>Őrangyalom halála</i> .....	3
Gál Sándor: <i>Amikor a történet folytatja önmagát</i> .....	6
N. Szabó József: <i>Tervezet a nemzeti műveltség átalakítására</i> .....	7
Serfőző Simon: <i>Nagyon messze</i> .....	12
<i>Mint valamikor, régen</i> .....	13
Kabdebó Lóránt: <i>Játék a versekkel</i> <i>Bucz Hunor a „szélcsetornában”</i> .....	14
Bartusz-Dobosi László: <i>A könyvek illata</i> .....	15
Papp-Für János: <i>nehéz; szemben a játszótérrel</i> .....	18
Tüskés Anna: <i>„Jól emlékszem a kedvességére, a szeretetreméltóságára és a humorára...” Beszélgetés ifj. Bibó Istvánnal Illyés Gyuláról és a hatvanas-hetvenes-nyolcvanas évekről</i> .....	19
Árkossy István: <i>Képek és háttérképek. Avagy reminiscenciák Erdély képzőművészetének budavári seregszemlén</i> .....	27
Bíró Gergely: <i>„Az emigráció tett íróvá” Beszélgetés Csenger Levente íróval</i> .....	35
Fehér Boldizsár: <i>Médea Pergamonban</i> .....	37
Both Balázs: <i>Vörösmarty; Második évforduló</i> .....	40
<i>Este Gulácson</i> .....	41
Vasy Géza: <i>Non omnis moriar In memoriam Juhász Ferenc</i> .....	42
Viiivi Luik: <i>Az idegen gyászról, amit Isten az otthonotokba hozott</i> .....	43
Mács József: <i>Eszter</i> .....	45

**NYITOTT MŰHELY**

Csontos János – Kövesdi Károly: <i>„Mertünk magyarok lenni” Pozsonyi beszélgetés Mács Józseffel</i> .....	53
---	----

**KÖNYVSZEMLE**

Kovács Imre Attila: <i>Frissült tanulságok Monostori Imre: Közelítések</i> .....	62
Kovács István: <i>Egy elfeledett magyar hadvezér nyomában Lázár Balázs: Krajovai és topolyai báró Kray Pál tábornagy katonai pályája</i> .....	65

**SZERZŐINK** ..... 68

**Számunkat erdélyi képzőművészek munkáival illusztráltuk.**